
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA

Kč 15,–

8 duben
2003–4
66. ročník



Liči čínské/Dvojslivka čínska
(*Litchi chinensis*)

Patří mezi nejrozšířenější ovoce subtropických a polotropických oblastí Asie. Plod je peckovice s velkým lesklým semenem uprostřed. Oplodí je tenké, skořápkaté, pravidelně bradavičnaté, míšek je průsvitný, šťavnatý a sladký. Plody se jí v čerstvém stavu, uchovávají se sušením, kandováním a kompotováním.

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

OBSAH

Kalendár.....	2
Zemědělská škola v Písku	3
Leonardo da Vinci II	7
Informační centrum Evropské unie	8
Kurikulární reforma a její aplikace na současné střední školství	9
Biologické předměty a Internet.....	11
SOU zemědělské z Podbořan v Číně	13
Chov koní a jazdecký šport v SOUP Šaľa	14
Ako sa nám darí na odbornom výcviku	15
Krajské kolo súťaže o mlieku	16
Bezpečnost potravin v České republice	17
Nitrátová směrnice	18
Pěstujeme mrkev, ředkvičky, celer a další kořenové zeleniny	19
František Melichar.....	19
Rudolf Treybal.....	22
Nabídka vyšších odborných škol.....	23



Kalendár

Agrokomples – výstavníctvo Nitra

22. 4. – 24. 4. 2004

MLADÝ TVORCA

12. výstava výrobkov žiakov SOU, SOŠ, združených stredných škôl a stredísk praktického vyučovania

22. 4. – 25. 4. 2004

ENVIRO

9. medzinárodná výstava techniky a technológií ochrany a tvorby životného prostredia

GARDENIA

8. medzinárodná predajná výstava pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov a kvetov

HUMANOTECH

2. medzinárodná výstava pomôcok pre kompenzáciu zdravotného postihnutia, rehabilitáciu a protetiku

MEDIFA

2. medzinárodná výstava zdravotníckej techniky a farmácie

KVALITA

10. výstava SLOVAK GOLD

25. 5. – 28. 5. 2004

MEDZINÁRODNÝ STROJÁRSKY VEĽTRH

11. medzinárodný veľtrh strojov, nástrojov, zariadení a technológií

EUROWELDING

10. medzinárodná výstava zvarovania a zvaracej techniky

CAST-EX

10. medzinárodná výstava zlievania a zlievarenských technológií

STAVMECH

6. výstava stavebnej mechanizácie

CHEMPLAST

8. medzinárodná výstava plastov a chémie pre strojárstvo

EMA

4. medzinárodná výstava elektrotechniky, merania, automatizácie a regulácie

29. 5. – 30. 5. 2004

VÝSTAVA PSOV

20. medzinárodná výstava psov všetkých plemien – FCI

Zemědělská škola v Písku



„...Vývoj píseckých zemědělských škol jest zářivým vzorem v dějinách našeho zemědělského školství a vynikajícím dokladem u nás pobřížbu začasto popírané pravdy, že národ náš největších a nejtrvalejších úspěchů při práci hospodářské a kulturní dosáhl a také přístě dosáhnouti může vlastní silou.“

(K. Adámek)

Město Písek je nejenom překrásný historický skvost Jihočeského kraje, ale i sídlo našich dvou škol – lesnické a zemědělské. O písecké lesnické škole jsme podrobněji psali už v r. 1999, tentokrát dáme slovo neméně zajímavé škole zemědělské. Obě pojí počáteční historie – v r. 1885 byl při tehdejší rolnické škole uskutečněn první český lesnický kurz.

„Už v r. 1850 měli píseční radní představu, že v okruhu po stržených hradbách a zasypaných příkopech by nastavěli několikero škol...“ I jihočeští zemědělci postrádali zemědělskou školu, která by v této oblasti plnila vzdělávací cíle. Zřízení rolnické školy v Písku si vzalo za úkol v r. 1868 družstvo píseckých občanů a pokrokových rolníků. Dne 6. 12. 1870 byl otevřen první ročník školy, v období prvního rozkvětu se dočkala i vlastní budovy (r. 1887), ve které škola sídlí dodnes. I přes mnohé dramatické situace v průběhu 1. pol. minulého století nebyla školní výuka nikdy přerušena. Škola měnila své názvy, přičlenovány byly jiné školy, v r. 1953 získala dvůr Dobešice – dnešní školní statek.

*Kde pluh začal vzdělávat půdu, tam šlechtit
i srdce člověka*

(20. 6. 1887, JUDr. Bedřich kníže ze Schwarzenbergu)

Vítá vás pamětní deska po vstupu do historické budovy, ale i paní ředitelka Ing. Zdeňka Hůrská se svým zástupcem Ing. Milošem Cieslarem a Ing. Bohumilem Šarešem, zástupcem pro praxi. Jim děkuji za všechny zajímavé informace, ze kterých jsem mohla sestavit následné řádky.

Zaměření školy

Od svého počátku vzdělává naše škola žáky v zemědělských a příbuzných oborech. V současnosti má dva základní studijní obory – Agropodnikání a Ekologii a ochranu krajiny. Škola byla vždy koncipována na osm tříd, žáků máme kolem 200. Propad v zemědělství nám situaci přechodně znepríjemnil, ale současné první ročníky už jsou opět hodně naplněné. Je to také tím, že obor Agropodnikání jsme zaměřili jednak na chov koní a agroekologii, dále na zemědělský provoz. Agroekologie nám tvoří takové přemostění ke dru-

hému oboru. To už je ekologie typická. Zájem o ekologii převládal před 2–3 lety, teď ale došlo k posunu. Fungují soukromé farmy a v širší oblasti (celá Šumava, Krumlov, Prachaticko, Vimperk...) není podobná škola. Lidé, kteří chtějí farmy provozovat, musejí mít potomky trochu vzdělané. Poměr mezi zájmem o obory se vyrovnal.

V prvních ročnících máme po 31 žácích, jeví se nám i nadanější a šikovnější. Vědí, co chtějí, a mají větší zaujetí pro obor.

Agropodnikání s agroekologickým zaměřením není jenom o ekologickém zemědělství (je jednou z jeho součástí). Musíme nabízet, co je u nás potřeba. Vycházíme z podmínek Písecka, kde je Zemský hřebčinec, kolem je celá řada farem s orientací na agroturistiku, drobné podnikání na Šumavě v okolí Lipna, zájem dětí.

Dá se agroturistikou uživit? Na Šumavě se zkouší německý model – specializují se na chov určitého plemene skotu, chov koní spojený s vyjíždkami do okolí, k tomu mají prodejnu a penzion, a to už je ziskové. Musí se změnit myšlení lidí – a to nebude ze dne na den. Jsou zde však předpoklady, a v tom vidíme svoji velkou šanci nabízet, co se u nás žádá.

Jinak podle našeho zjištění v zemědělských podnicích skutečně středoškolské odborníci chybí; chybí zootechnici, agronomové. Zahraniční pracovníci se nedají využít, nemají vzdělání a neznají naše podmínky. Doslova nás šumavská družstva i farmy žádají o absolventy. V registraci na úřadu práce v současnosti nemáme nikoho, to je, myslíme, dobrá vizitka.

Vidíme užitečné propojení agropodnikání a ekologie, náš učitel učí na obou oborech. Vývoj k péči o venkovský prostor jsme očekávali a naše zaměření mají tendenci obsáhnout všechny možnosti hospodaření, které v zemědělství jsou – v družstvech i u soukromých zemědělců. A ekologické zemědělství není pouze o výrobě, zaměřuje se také na péči o krajinu.

Pro školu je velmi přínosné, že většina našich učitelů pochází přímo z praxe. Jsme také cvičná škola České ze-



Ing. Zdeňka Hůrská, ředitelka



Budova školy

mědělské univerzity, umožňujeme pedagogickou praxi pro posluchače doplňujícího pedagogického studia katedry pedagogiky. Oceňujeme vzájemné vztahy s Českou zemědělskou univerzitou. Pro nás je důležitá zpětná vazba a podle našeho názoru tato činnost přispívá ke zvyšování úrovně výchovně vzdělávacího procesu.

Výuka praxe

Pro praxi oboru Agropodnikání využíváme školní statek, v budoucnosti bude sloužit i našim ekologům. Snažíme se ho trochu transformovat, vyřešit majetkoprávní vztahy. Pro naši školu je statek důležitý jako stabilní partner, má právní subjektivitu, ale potřebujeme, aby se dostal na určitou úroveň. Víme, jak je to složité, ale nemůžeme předpokládat, že zemědělské podniky kolem nás nám nabídnou vše – do provozů živočišné výroby nás nepustí z různých zooveterinárních i hygienických důvodů. Náš školní statek zajišťuje rostlinnou i živočišnou výrobu. Rostlinná produkce zahrnuje základní plodiny (460 ha orné půdy), hospodaření není jednoduché, velké problémy nám působí okolní průmyslová zóna. V živočišné výrobě se věnujeme především chovu skotu v jednotlivých kategoriích, snažíme se o obnovu chovu prasat. Máme zájem zavést drobné chovy pro agropodnikatele a pro ekology základní úpravu zelených i okrasných ploch.

V Jihočeském kraji zůstaly už jenom dva školní statky (druhý je u tábořské školy), tak doufáme, že už je to setrvalý stav. Základní otázka kdysi zněla: Potřebuje škola školní statek? Samozřejmě, že potřebuje, to už by se dnes nikdo neměl ptát.

Praxe probíhají nejenom na školním statku, v Zemském hřebčinci Písek, ale i v dalších zemědělských pod-

nicích a soukromých farmách. Pro zájemce o chov koní zajišťujeme praxe ve spolupráci se stájemí pana Svobody ve Štětících a dalších rodinných farmách podle zájmu a dostupnosti.

Pro studenty starší 18 let máme spolupráci s ekochovem Hoslovice (s ubytováním na celý týden), mají možnost se podívat na jiné zemědělství než klasické. Ale školní statek je základ!

Individuální praxe oboru ekologie a ochrana krajiny probíhají nejen v areálu školy, ale i na pracovištích Městských služeb Písek, Odpady Písek, odboru ŽP Města Písek a veterinární analytické laboratoři v Písku. Tyto praxe jsou pro studenty velmi přínosné, protože si mohou ověřit a prohloubit teoretické poznatky získané ve škole. A to je velmi důležité.

K výuce myslivosti máme vlastní honitbu. Je to ukázka skutečnosti, že zemědělec nevlastní jen zemědělskou půdu, ale i lesy..., v podstatě student u nás může vystudovat předmět lesnictví, myslivost (ve formě volitelného předmětu) a pokud má zájem udělat i zkoušky z myslivosti, chodit na mysliveckou praxi. Mohou se stát i členy honebního společenstva.

Praktické spolupráce

V neposlední řadě spolupracujeme s Jihočeskou univerzitou (JČU) v Českých Budějovicích. Spolupráce je velmi široká. Zaměření studijního oboru agropodnikání na agroekologii navazuje na studijní obor univerzity (v loňském školním roce nově otevřený), samozřejmě, že naše zemědělské obory odpovídají nabídce vysokoškolského studia.

Spolupráce s JČU je řešená nabídkou témat k závěrečným maturitním pracím (pro zájemce z řad studentů 3. ročníků) a exkurzemi i praxí pro celou třídu.

S paní RNDr. Pecharovou CSc. (garant za JČU) jsme vyřešili koncepci odborných exkurzí pro 2.– 4. ročníky ekologického oboru. Navštěvujeme stanice a pracoviště univerzity, studenti se podílejí na sledování nejrůznějších faktorů, spolupráce je velmi zajímavá pro obě strany. Jezdíme už několik let na Sokolovsko, kde se nám věnují odborníci z JČU v problematice rekultivací po těžbě, v problematice obnovy krajiny, výsadby, testování dřevin, a to i s praxí – např. ozelenování rekultivačních ploch. Navštěvujeme rovněž naučné stezky, paleontologická naleziště, žáci projdou geologií, pedologií, rekultivacemi, ochranou genofundu. Činnost je velice pestrá (i se sběrem vzorků), není to pouhá teorie. V každém ročníku poznávají určitou oblast, lokalitu s určitým zaměřením.

Prosazujeme, aby se exkurzí neúčastnil jen učitel odborných předmětů, ale i třídní učitel, který učí všeobecné předměty. Tento záměr oceňujeme při nábořech žáků – učitel se orientuje i v odborné problematice a může rodiče zájemců o studium zasvěceně informovat. Podporujeme rovněž u pedagogů návštěvy provozu, výstav. V zemědělství se stále objevují novinky a učitel by jinak odborně ztrácel. Soustavné vzdělávání, chce-li náš učitel dobře učit předmět, je nutností.

Jak už jsme se zmínili, Jihočeská univerzita naší škole nabízí témata závěrečných maturitních prací. Ohlas u žáků narůstá, odborníci z JČU jsou s pracemi velmi spokojeni. (Od loňského roku se i 9 našich studentů podílelo v rámci vědecké odborné činnosti na programu univerzity – monitorování nejrůznějších faktorů v oblasti Temelína.)

Další maturitní témata vypisuje škola, ale vítáme i úpravu témat podle podmínek žáka. Rovněž z odboru životního prostředí Města Písek, pod vedením Ing. Šatry, nám poskytl 3 témata (problematika odpadů), která zpracují naši studenti, ale výsledky použije město v různém dokladování. Studenti tak vidí, že jejich pracné měření, zpracovávání a vyhodnocování je k něčemu užitečné, že je to přínos pro praxi.

Také si velmi ceníme spolupráce s MUDr. Róhrichovou z územního hygienického pracoviště Písek, která našim studentům oboru ekologie a ochrana krajiny předává neocenitelné zkušenosti získané dlouholetou praxí v oboru hygieny a toxikologie.

Maturity

Názor, aby na odborné škole žáci nepracovali, je naprosto zcestný. Pokud by na odborných školách zůstala výuka

pouze na teoretické úrovni, tak by úroveň odborných škol poklesla. S tím souvisejí i praktické maturity – doufáme, že zůstanou v pravomoci škol.

O podobě maturit se neustále hovoří. Povinná maturita z matematiky a občanské gramotnosti je pro typ naší školy, školy odborné, velmi problematická. Přikláníme se k modelu státní maturity z českého jazyka, cizího jazyka s tím, že další předměty určí škola, a to s ohledem na její odborné zaměření. Odbornou část maturity by rovněž měla řešit škola, každá má praxi zaměřenou na problém svého regionu a nelze ji řešit centrálně. Praktické maturity máme u obou oborů, u všech témat musí student předvést nejen znalosti, ale i dovednosti, předložit výsledky. Naši absolventi u nás dostanou základ a potom je už na každém, jak se uplatní. Ale praxe je důležitá.

Zvláště po zavedení školních kurikulů, kdy si škola bude určovat obsah výuky a osnovy nebudou závazným dokumentem, je problematické uvažovat o státní odborné maturitě.

Aktivita pro veřejnost

Chceme, aby naše aktivity sloužily i širšímu okolí. Pro letošní školní rok jsme podávali v rámci plánu ekologické výchovy projekt – Mobilní naučná stezka Píseckými horami. Chceme žákům základních škol přiblížit přírodu, seznámit je s faunou a flórou. U dětí je velký zájem, předvádíme jim i naši školní zahradu, kde jsou všechny rostliny popsány. Děti k nám chodí rády, je to i naše forma náboru.

Na ekologickou výchovu navazuje i problematika odpadového hospodářství. Zapojili jsme se do akce města, všude po škole máme kontejnery na tříděný odpad. Volíme ale i jiné formy výchovy – učitelé sestavují soubor příkladů na řešení odpadového hospodářství, v českém jazyku uplatňují ekologický diktát...

Další naše aktivita, která souvisí i se vstupem do EU, je celoživotní vzdělání. Jsme jedna ze škol, která pro ministerstvo zemědělství provozuje Kurz pro výkon obecných zemědělských činností. Je o něj obrovský zájem. Aktivním zemědělcům bez požadovaného vzdělání poskytne minimální zemědělskou kvalifikaci nezbytnou např. pro získání dotací a podpor. Výuku jsme zahájili v listopadu, ukončení bude v červnu. Máme 19 posluchačů (věkově kolem 30 let) z celého jihočeského regionu. Jejich zaměření je velmi různorodé a úroveň vědomostí a schopností velmi kolísavá. Posluchačům dáváme obecný základ podle učebních osnov z MZe ČR. Kurz bude zakončen testem a obhajobou absolventského projektu, jehož téma se zabývá v převážné

většině řešení problémů z vlastní praxe posluchačů. Přínos kurzů je oboustranný. My učitelé se také každý den nedostaneme do praxe a na kurzech poznáváme starosti našich posluchačů. Snažíme se jim jejich problémy ukázat trochu z nadhledu a ze širšího hlediska (už i z evropského pohledu).

Na hodiny se musíme pečlivě připravovat, někteří posluchači se drží pracovních zvyklostí svých rodičů, prarodičů a není jednoduché diskutovat s devatenácti dotazujícími různých názorů. Ale jejich velký zájem je pro nás povzbuzující. Vědí, že i po ukončení studia se mohou k nám kdykoliv přijít poradit.

Hlásí se nám další zájemci, budeme v kurzech pokračovat, jsou to pro nás cenné zkušenosti.

Podivujeme se, že při důrazu na celoživotní vzdělávání má dojít k rušení pedagogických center. Centrum v Českých Budějovicích pořádalo po dohodě s námi i exkurze a semináře z odborných zemědělských předmětů a mnoho dalších aktivit. Po jaké linii se pak mají pedagogové vzdělávat, jak bude nastaven kariérní růst? Naše spolupráce byla velmi dobrá, nevíme, jak ministerstvo školství bude další vzdělávání zajišťovat.

Vybavení školy a program Bakalář

Vybavení naší školy je slušné. Máme multimediální učebnu na velice dobré úrovni – využíváme dataprojektor, počítač připojený na Internet, videopřehrávač, CD přehrávač, vizualizér. Názornost je velmi důležitá, používáme učebnu pro všechny odborné předměty a někteří učitelé si už často neumějí výuku jinde představit. Můžete se sebelépe vyjadřovat, stylizovat věty, ale názornost to nenahradí. („Komenský měl pravdu...!“) Studenti naopak vidí využití programů, vybavení, které mohou sami někdy využít k prezentacím. I mimo výuku mají kdykoliv k dispozici Internet, běžně si chodí do učebny výpočetní techniky pracovat.

Naše spolupráce se správcem sítě je dlouhodobá a velmi dobrá. Vybavení učeben počítači má určitou koncepci, jeden systém, jeden styl, nákupy zařízení můžeme dělat s dlouhodobější perspektivou. Všechno vybavení, které máme, je pořízeno z hospodářské činnosti školy. Podle našich zkušeností by veškeré prostředky do školství měly jít rovnou na konkrétní školu, ne přes nějakou agenturu či zprostředkovatele. Škola ví nejlépe, jak je optimálně využít. Tento poznatek jsme získali i z akce Internet do škol.

Používáme už několik let program Bakalář. Program je určený k evidenci žáků a zaměstnanců, na zpracování roz-

vrhu i suplování. Slouží nám k veškeré evidenci – k evidenci pracovní doby, odučených hodin, ... každý učitel má k němu přístup. Umožňuje vzájemnou komunikaci školy a žáků, školy a rodičů. Třídní učitel může na dotaz rodičů během několika vteřin informovat o prospěchu žáka ve všech předmětech, zaslat např. výpis známek, e-mail oproti dopisu se dostane rodičům hned přímo na „stůl“, rodiče mohou poslat omluvku. Žáci mají odkudkoliv přístup na změny rozvrhu. Všechny údaje jsou k vytisknutí, k eventuálnímu publikování na webu, program je schopný aktualizace přes Internet. Všichni učitelé umí zadávat známky do počítače (absolvovali kurz základy výpočetní techniky, pět z nich i pro pokročilé), máme průběžný přehled, jak žáci prosperují. V takovém rozsahu jako my, to asi dělá málokterá škola. Finanční strategie provozovatelské firmy je odstupňovaná podle velikosti škol, malá škola má program lacinější, pro „malinké“ školy mají i některé verze zdarma, existují i verze pro zastaralé počítače.

Sportovní možnosti

Využili jsme nabídky města, které se podílelo na výstavbě Tenisu centra v Písku a dalo školám k dispozici zdarma hodiny pro jeho využívání (už třetí rok). Část tělesné výchovy chodí žáci prvních ročníků na tenis, jako druhý sport je tam bowling. Je to pro nás dobrá doplňková činnost k našim dvěma malým tělocvičnám a děti jsou velmi nadšené.

Venkovní areál

Procházíme školními chodbami do venkovního areálu a míváme vitríny s ukázkami zkamenělin a nerostů z lokalit navštívených v rámci exkurzí – Národní přírodní rezervace Řežabinec, Národní park Šumava, Novohradské hory, Červené blato..., za dveřmi odborné učebny můžeme zahlédnout mikroskop se snímací kamerou, ale i osmáky, pakobylky či užovku červenou...

A vycházíme do školní zahrady... Je součástí školy a zahrnuje užitkovou a parkovou část. Sortiment ovocného sadu s jádroviny, peckoviny a bobuloviny budeme postupně obnovovat, rádi bychom sem začlenili i starší netrzní odrůdy, které mají svoji historii a netrpí často současnými chorobami. Na parcelkách s trvalejšími kulturami (jeteloviny, trávy), se zemědělskými plodinami, zeleninou, s léčivými rostlinami i květinami se žáci učí základní poznávání; zahradní domek se skleníkem slouží především praxím prvních ročníků, naučí se základní návyky s náradím, setí a výsadbu sazenic. Od jara k nám chodí návštěvy dětí ze základních škol.

Zahradu uzavírá budova školních dílen, garáže a další objekty.

Závěrem

Poslední rok – dva vidíme změnu vztahu k ekologii. Od ministerstva po město, školu, obyvatele se mluví více o ekologických aktivitách. Zemědělství se začíná brát z širšího pohledu jako krajina, jako celý venkovský prostor, stále více se o zachování krajiny hovoří. Nemusíme chodit daleko: Povodně v našem regionu hodně ublížily, ale i když

je to paradoxní, tak nás i posunuly kousek dopředu. (Škoda, že vždycky musí dojít k nějaké katastrofě, aby se lidé dali dohromady.) Uvědomili jsme si také, že žádná zemědělská škola v našem regionu nebyla zasažena povodní, asi to naši předkové dobře postavili! Berme to tak, že zemědělci se starají o krajinu, vždyť nikdo jiný se o ni starat nebude! A pokud budou zemědělci živořit, tak to bude vidět.

Chceme, aby naše písecká škola vychovávala odborníky s těmito potřebnými znalostmi. A k tomu směřujeme.

akr



Leonardo da Vinci II

Projekt IN-NATURE: Inovačný tréning vo vidieckych oblastiach

„Sprievodca prírodou a vidiekom“

“Pokoj a bližšie k prírode“ – myšlienka, ktorá vyjadruje základnú filozofiu najnovších európskych trendov v rozvoji cestovného ruchu na vidieku. Je všeobecne známe, že turisti vo veľkej miere vyhľadávajú miesta svojho pobytu s peknou prírodnou scenériou, bohatou faunou a flórou, kvalitným životným prostredím a zachovalým kultúrnym dedičstvom. Túžia po strávení svojich voľných chvíľ v „kludnom a čistom“ vidieckom prostredí. Vzrastá význam poznávacieho turizmu vo vidieckom priestore. Turisti sa zaujímajú o lokálne prírodné a kultúrne atraktivity, architektonické pamiatky, domáce tradície. K tomu potrebujú dostatok informácií od miestnych obyvateľov, ktorí dôkladne poznajú svoj kraj, v ktorom žijú. Veľmi dôležitú úlohu pritom zohráva spôsob podávania informácií smerom k návštevníkovi. Ide o správne navádzanie návštevníka k zaujímavým miestam danej oblasti, presvedčivý odborný výklad a vedomostnú znalosť o prírodných a kultúrnych atraktivitách, spôsob komunikácie s návštevníkmi. Takúto činnosť by mali vykonávať profesionálne zdatné osoby. Z uvedeného vychádza námet medzinárodného projektu v rámci programu Leonardo da Vinci II. s názvom IN-NATURE: Inovačný tréning vo vidieckych oblastiach : „Sprievodca prírodou a vidiekom“, ktorý sa zrodil v Španielsku. Hlavným koordinátorom projektu je vzdelávacia organizácia IRMA, s. l. v Španielsku. Na projekte participujú ďalší partneri a inštitúcie: ADESPER Španielsko, METLA Fínsko, C.I.A. Toscana – Taliansko, PRAGMA Piacenza– Taliansko, AD-RAT Portugalsko a Agroinštitút Nitra.

Cieľom projektu je návrh, odskúšanie a vyhodnotenie inovačného tréningového programu, ktorý umožní tvorbu nových pracovných príležitostí na vidieku prostredníctvom získania doplnkovej kvalifikácie/spôsobilosti ako „Sprie-

vodca prírodou a vidiekom“. Dĺžka trvania projektu je 3 roky (2003–2006).

Projekt sa bude orientovať na cieľové skupiny:

- vidiecke ženy bez kvalifikácie, ktoré si hľadajú svoje prvé zamestnanie,
- nezamestnaní mladí ľudia, ktorí ukončili základnú školskú dochádzku,
- nezamestnaní ľudia v rámci reštrukturalizácie tradičnej poľnohospodárskej výroby,
- sezónni robotníci vo vidieckych oblastiach.

Projekt má smerovať do sektorov poľnohospodárstva, chovu HD, vidieckeho turizmu, ľudových remesiel a podnikateľských aktivít v agropotravinárstve.

V novembri 2003 sa uskutočnilo prvé medzinárodné stretnutie riešiteľov v španielskom meste Leon, na ktorom sa partneri navzájom spoznali, oboznámili sa s obsahovým zameraním projektu a s finančnými podmienkami riešenia projektu na roky 2003–2006.

Vo februári 2004 sa riešitelia zišli na druhom medzinárodnom stretnutí v Trente – Taliansko. Cieľom stretnutia bolo prerokovanie časového harmonogramu riešenia projektu. Jednotlivé aktivity sú rozdelené do 6 riešiteľských etáp (pracovných balíkov) s určením zodpovednosti každého partnera. Zároveň boli prerokované očakávané výsledky projektu a obsahové zameranie priebežnej hodnotiacej správy.

Očakávané výsledky projektu možno zhrnúť do nasledovných bodov:

- Farebná ilustrovaná publikácia „Sprievodca prírodou a vidiekom“ v jazyku španielskom, príp. v príslušných jazykoch partnerov. Táto publikácia by mala obsahovať kapitoly: fauna a flóra, ekoturistické aktivity, vidiecka architektúra, umelecko-historické bohatstvo, etnografia z vybraných zaujímavých regiónov v partnerských krajinách, kapitola k trvalodržateľnému rozvoju vidieka a legislatíva, týkajúca sa životného prostredia,
- Spoločná webová stránka projektu a jej aktualizácia,
- Návrh psychopedagogickej a spoločensko-pracovnej orientácie sprievodcu,
- Vypracovanie tréningového itineráru a jeho odskúšanie formou tele-tréningu (30 účastníkov), CD ROM,
- Vytvorenie medzinárodnej európskej siete sociálnych partnerov v rámci projektu IN-NATURE (zväzy, asociá-

cie, orgány štátnej správy a samosprávy, experti v oblasti rozvoja vidieka, vzdelávacie inštitúcie, ženské organizácie).

Na vidieku pretrvávajú nedostatočný prístup k vzdelávaniu v rámci agrárnych aktivít, hotelierstva a turizmu, v kultúrno-spoločenských a fyzicko-športových službách a aktivitách. Projekt prispeje k zvýšeniu profesionálnej úrovne obyvateľov vidieka, ktorí poskytujú alebo majú záujem poskytovať služby v oblasti cestovného ruchu, podporí rozvoj príležitostí na vidieku, zavádzanie nových informačných a komunikačných technológií prostredníctvom tele-tréningu, vytvorenie permanentného zdrojového centra na zabezpečovanie kontinuálnej difúzie výsledkov projektu.

Ing. Helena Mičková, PhD., Agroinštitút Nitra

Informační centrum Evropské unie

při delegaci Evropské komise v České republice

Strukturální fondy: ISPA 2000–2003 – úspěšné výsledky předstupního nástroje

Program byl zřízen v rámci Agendy 2000, aby poskytoval kandidátským zemím střední a východní Evropy pomoc v přípravách na členství v EU. V uvedeném období Evropská komise schválila 324 projektů s finančním příspěvkem ve výši 7000 mil. eur. Program ISPA podporuje rozsáhlé investice do dopravní (transevropská dopravní síť) a ekologické (zásobování vodou, čistírny odpadních vod, nakládání s odpady) infrastruktury.

Označování vín: Komise přijala dodatky k současnému nařízení

Na základě těchto dodatků dochází ke sloučení obou kategorií „tradičních výrazů“ užívaných na vinětách k označení jakostních vín do jediné kategorie. Třetí země budou smět těchto tradičních výrazů používat pouze za předpokladu splnění celé řady přísných podmínek, ekvivalentních podmínkám již zavedeným v současných členských státech.

Zpráva o budoucnosti venkova v nových členských státech střední a východní Evropy

V posledních letech nabyla na významu opatření zaměřená na rozvoj venkova a jejich význam v budoucnosti dále vzroste. Vyplývá to ze závěrů Druhé evropské konference o rozvoji venkova pořádané v listopadu 2003 v Salzburku. Zpráva vychází především z podkladů dodaných odborníky jednotlivých

zemí působícími v Síti nezávislých zemědělských odborníků v kandidátských zemích střední a východní Evropy a z dostupných regionálních statistik. Rozbor zahrnuje významná témata: analýzu zemědělského hospodaření a potravinového řetězce, trendy na venkovském pracovním trhu, venkovskou infrastrukturu i zásady rozvoje venkova a zemědělství – a je uzavřena velmi podrobnou typologií venkova.

Nový akční plán na podporu podnikání v Evropě

Prioritami je podpora podnikatelského myšlení mladých lidí, zmírňování stigma neúspěchu, podpora ženám a etnickým menšinám, zjednodušení daňových zákonů a převodu podniku na nové majitele. Zvláštní pozornost bude věnována hlasům malých a středních podniků během vytváření nových právních norem. Vlastní živnost nebo podnik si zakládá příliš málo Evropanů a příliš málo podniků v Evropě prochází podstatným růstem. Přesto téměř polovina Evropanů uvádí, že by raději působili jako živnostníci a samostatní podnikatelé, a téměř třetina malých a středních podniků v EU uvádí jako svůj hlavní cíl další růst.

Přírodní stanoviště v rozšířené Evropě stále ohrožena?

Ekologické nevládní organizace varovaly před škodlivými důsledky pro životní prostředí, které by mohly vyplynout z nově navrhované nové iniciativy EU s dopadem na přírodní stanoviště a chráněné druhy živočichů v rozšířené Evropě. Některé části navrhovaných transevropských dopravních sítí by měly být zrušeny nebo výrazně změněny.



Kurikulární reforma a její aplikace na současné střední školství

Stávající situace v oblasti středního školství

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy pořádala 11. 2. 2004 konferenci s mezinárodní účastí. Tématem konference byla „Oborová didaktika a její úloha v přípravě učitelů přírodopisu a biologie“. Jeden z příspěvků se zabýval následující problematikou.

Stávající kurikula pro střední školy

V souladu s ustanovením právní normy (zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů) se ve školách vyučuje podle schválených učebních dokumentů, tj. učebních plánů a učebních osnov. Schválení těchto dokumentů realizuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT ČR), obvykle po posouzení těchto učebních dokumentů Národním ústavem odborného vzdělávání (NÚOV) a projednáním se sociálními partnery, Ministerstvem zdravotnictví ČR a Ústavem bezpečnosti práce.

Změna kurikulární politiky

V poslední době (asi 5 roků zpět) byl zaznamenán poměrně značný posun od jednotných, direktivním způsobem stanovených učebních plánů a osnov, kdy v celé republice byla v jednom termínu vyučována táž problematika, k zavedení poměrně volných, jednosloupcových učebních plánů, kdy o zařazení předmětů do ročníku, o hodinové dotaci pro jednotlivé předměty atp. rozhoduje ředitel (střední) školy. (Obvykle ještě bývá jedna podmínka, a to minimální počet hodin např. cizích jazyků, aby žáci mohli z uvedeného předmětu skládat maturitní zkoušku). Navíc byly MŠMT ČR schváleny dokumenty nazvané Standard středoškolského odborného vzdělání, kde jsou další kompetence ředitelů škol v oblasti úpravy učebních dokumentů, pokud není k dispozici výše uvedený jednosloupcový učební plán (např. variace v týdenním počtu odučených hodin, možnost úpravy učební osnovy předmětu v rozsahu do 30 % obsahu). Tímto způsobem byla výuka přiblížena možnostem školy determinovanými složením pedagogického sboru, vybavením učebním pomůckami, a především potřebám budoucích zaměstnavatelů.

Pozn.: Všechny obory vzdělání dosud nemají k dispozici takto zpracované učební dokumenty a je snahou MŠMT ČR i NÚOV inovované učební dokumenty do podoby výše uvedené převádět. (Např. učební dokumenty oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie, kde je možné spátřit výše uvedené; navíc rámcový rozpis učiva do ročníku již obsahuje kompetence, které má žák získat po absolvování určité části učiva.)

Je snaha vytvářet široce koncipované obory vzdělání, jejichž absolventi jsou vybaveni dostatečnými kompetencemi v oblasti používání cizích jazyků, PC, orientace v problémech atp., což lze dokladovat počtem oborů vzdělání:

Z původního počtu kolem 1500 oborů v r. 1991 je tento stav snížen na přibližně 750 oborů vzdělání v r. 2003 obsažených ve vyhl. č. 144/2003 Sb.; ani tato redukce není konečná, ve finále se uvažuje o asi 300 oborech vzdělání korespondujících s pracovními pozicemi.

Aktuální stav kurikulí středního školství

V r. 2001 a 2002 byly přijaty základní koncepční dokumenty s názvy Národní program rozvoje vzdělávání v ČR (Bílá kniha) a Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a výchovně vzdělávací soustavy v ČR, kde je zakotvena kurikulární reforma spočívající v zásadní změně obsahu vzdělávání. Z těchto dokumentů vyplynuly určité závěry, které bude nutno po jejich důkladném prodiskutování s odbornou školskou veřejností, ale zejména po jejich legislativním schválení realizovat (rámcové vzdělávací programy – RVP, /modelové vzdělávací programy – MVP/ a školní vzdělávací programy – ŠVP). Toto původně třístupňové kurikulum, tzn. RVP, /MVP/ a ŠVP bylo zredukováno na dvoustupňové, tzn. RVP a ŠVP.

Rámcové vzdělávací programy jsou v oblasti odborného vzdělávání v současné době ověřovány v rámci Projektu POSUN v 6 oborech odborného vzdělání – obory SOU – Čalouník, Elektrikář, Krejčí, Truhlář – výroba nábytku a Umělecký truhlář, jediný obor SOŠ Pozemní stavitelství ve školách na severozápadě ČR. Ověřování je realizováno od 1. 9. 2003 tím způsobem, že byly schváleny školní vzdělávací programy vypracované školami a NÚOV pro konkrétní obor a školu. Navrhovat RVP pro VOŠ je nereálné s ohledem na odborné zaměření těchto škol.

Nutnost změn stávající platné právní úpravy

Pokud výše uvedená ověřování přesvědčí o své životaschopnosti, lze očekávat, že dojde k plánované úpravě právní normy, aby mohla být předložená kurikulární reforma realizována v celém školství (buď jako součást nového školského zákona, a pokud nebude přijat, je nutno novelizovat stávající právní úpravu). To bude následně znamenat poměrně značnou změnu v přístupu vysokých škol připravujících budoucí učitele.

Úlohy vysokých škol

Otázka odbornosti vyučujících je mimo hru; na všech (???) vysokých školách připravujících budoucí pedagogy, podle mého názoru, téměř není nutno řešit problematiku malé odbornosti jejich absolventů.

Na druhé straně se zřejmě bude muset změnit přístup k obecné didaktice a i k didaktikám oborovým. Vysoké školy by měly naučit budoucí učitele nejen moderním didaktickým teoriím a metodám práce, ale především schopnosti umět předávat učivo, které není svázáno učebními osnovami a plánem, a u něhož jsou známy pouze výstupy, tzn. kompetence žáků získávajících stupeň vzdělání (opouštějících základní nebo střední školu).

Dne 22. 1. 2004 se uskutečnil kulatý stůl zabývající se dalším vzděláváním pedagogů. Na něm vystoupila mj. dr. Prášilová z PF UP Olomouc s příspěvkem v němž definovala kurikulum a zdůvodňovala nutnost systémové a systematické přípravy budoucích pedagogů právě v oblastech výuky pro práci s kurikuly. Na katedře pedagogiky uvedené vysoké školy se již vyučuje v krátkém kurzu požadovaným dovednostem.

Zde je nutné zmínit, že odbor 25 MŠMT ČR (odbor organizačně správních činností a dalšího vzdělávání dospělých v oddělení dalšího vzdělání pedagogických pracovníků a celoživotního učení) připravil na základě resortního výzkumu materiál s názvem Návrh profilu absolventa učitelského studia na vysoké škole, který má stanovit, jakými kompetencemi by měl být vybaven pedagog opouštějící pregraduální přípravu. V současné době byl tento materiál po projednání v poradě vedení MŠMT ČR předán kolegiu děkanů pedagogických fakult a ze strany ministerstva je očekáváno sjednocující stanovisko. Na základě tohoto stanoviska by mělo být uzavřeno, jaké dovednosti by měl ovládat budoucí učitel v otázkách kurikula.

Na již zmíněném kulatém stole se člen vedení MŠMT ČR dr. Profant zmiňoval o uskutečněných dvou jednáních vedení

ministerstva s děkany pedagogických fakult, zatím však bez hmatatelného výsledku.

Dodatek (*informace z denního tisku*): Na PF UJEP v Ústí nad Labem se konalo setkání děkanů pedagogických fakult, jehož se mj. zúčastnili představitelé ministerstva školství. Zde děkan pořádající pedagogické fakulty konstatoval, že: „Nejsou stanoveny konkrétní požadavky na přípravu učitelů pro jednotlivé stupně škol“. Znamená to, že zřejmě vysoké školy nadále vyčkávají jakousi „státní zakázku“ v oblasti požadavků na učitele pro jednotlivé typy a druhy škol.

Neuspěchat zavedení kurikulární reformy

V závěru bych chtěl uvést možná nebezpečí vyplývající z ukvapeného přijetí kurikulární reformy. A začnu poněkud šířeji.

Asi víte, že od r. 1997 byly schváleny alternativní osnovy předmětu přírodopis pro základní školu. Přírodopis tak byl (je???) jediným předmětem, který bylo možno vyučovat podle dvou současně platných učebních osnov, a záleželo jen na vyučujícím, zda se mu podařilo přesvědčit ředitele své školy, aby mu umožnil tuto výuku realizovat.

Jako inspektor ČŠI jsem měl možnost téměř 10 roků (od r. 1992 do r. 2000) navštěvovat zpočátku základní, později i střední školy, nejprve v okrese, později v i kraji. Jsem vzděláním učitel biologie a zajímal jsem se, zda a jakým způsobem je této možnosti využíváno. Naivně jsem se domníval, přesvědčen o vhodnosti alternativní osnovy pro přírodopis, že bude masivně využívána ve většině základních škol, případně i nižších ročníků gymnázií. Jak jsem však předdeslal, mé očekávání se zdaleka nesplnilo, neboť v době nedávno minulé (4–5 roků zpátky) se předmětu přírodopis vyučovalo podle alternativní učební osnovy pouze na ojedinělých třídách základních škol v okrese, o absenci této výuky v gymnáziu nemluvě. Jako důkaz mi rovněž může sloužit šetření (Sedláček V., 2003), které uvádí, že ze vzorku 100 základních škol pouze asi 25 % uvádí výuku podle učební osnovy s rozšířeným ekologickým zaměřením.

Podle mého názoru jsou příčiny výše uvedeného jevu dvě:

- Většina vyučujících nevzala nové dokumenty za své, spokojila se se stávajícím stavem a pouze malé procento z nich se vydalo na vlastní cestu výuky – podle mého názoru – efektivnější a žákům přístupnější formou.
- Většina vyučujících sice uznala vhodnost nových učebních osnov pro svou práci, ale protože nebyla pro tento

způsob výuky připravována na vysoké škole, pouze malé procento se vydalo vlastní cestou...viz bod a).

Tímto poměrně zdlouhavým vzpomínáním jsem chtěl upozornit na možná nebezpečí vyplývající z ukvapeného zavedení kurikulární reformy do praxe.

Vidím zde minimálně dva možné problémy:

- a) Vyučující, potažmo ředitelé škol nebudou přesvědčeni o vhodnosti kurikulární reformy (lze dokladovat výzkumem, kdy téměř polovina oslovených ředitelů škol nepokládá kurikulární reformu za důležitou pro svou práci), přestože jim bude vnucena rozhodnutím parlamentu, který přijme zákon tuto reformu legalizující. Proto ji sice neodmítnou, ale využijí situace, kdy jeden z mála ředitelů vypracuje z RVP svůj školní vzdělávací program, a bezostyšně jej použijí pro svoji školu – to v jednom případě. V dalším případě bude výuka probíhat v podstatě podle stávajících učebních plánů i osnov, neboť i jejich používáním by se mělo dosáhnout požadovaných výstupů.

- b) Vyučující, potažmo ředitelé škol, budou přesvědčeni o vhodnosti kurikulární reformy a přijmou ji za svou. Protože jim však budou chybět kompetence, které nezískali studiem na vysoké škole, dostáváme se ke stejnému výsledku jako v případě prvním.

Osobně se domnívám, že uvedené je pouze hraničními body problému. Moje představa o zavádění kurikulární reformy je taková, že bude docházet k postupné přeměně stávajících učebních plánů a osnov (charakterizovaných např. již zmiňovaným jednosloupcovým učebním plánem a učebními osnovami s kompetencemi žáků) do podoby vlastních školních vzdělávacích programů.

Proto bych rád apeloval na vysokoškolské pedagogy, aby při tvorbě studijních programů svých škol pamatovali také na nebezpečí, která jsem uvedl (v případě druhém), a snažili se jejich dopady minimalizovat.

Dr. Vladimír Krieg, MŠMT ČR

Biologické předměty a Internet

druhá část

Obsah mého článku vychází z mé závěrečné písemné práce v doplňujícím pedagogickém studiu na MZLU v Brně.

V článku, který jsem rozdělila do dvou částí, uvádím přehled zajímavých internetových odkazů z oblasti biologie. V první části článku bylo možné najít odkazy rozdělené do tematických celků: obecná biologie, genetika, člověk, rostliny a živočichové (dohromady). V druhé části článku předkládám další zajímavé odkazy rozdělené do tematických celků: sinice a řasy, rostliny, houby, živočichové (hmyz, ryby, plazi, ptáci a savci).

Jak jsem již uvedla v první části článku, je u každého odkazu uveden název, autor a stručná charakteristika, co je možné na stránkách najít, se zvýrazněním zajímavých didaktických pomůcek: modely, stopy, lebky, obrázky, fotografie, klíče, slovník, zvuky, video, animace, interaktivní tělo, testové otázky, křížovky, hry, kvízy.

Sinice a řasy

www.sinicearasy.cz/ – Sinice a řasy, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Biologická fakulta, popisy, obrázky, fotografie, určovací klíče.

Rostliny

www.herbar.cz/xxpokprg/usrselx3.php – Herbář, vyhledávání rostlin podle zařazení do čeledí, podle lokality a nadmořské výšky, fotografie rostlin (české a latinské názvy).

botanika.wendys.cz/ – Botanický herbář, Zdeněk Pazdera, seznamy rostlin seřazených abecedně podle názvu a čeledí (latinské a české názvy), popisy a fotografie.

www.espo.cz/fyzika/atlas.html – Atlas rostlin, rozdělení rostlin do skupin podle zbarvení květů (bílá, žlutá, modrá, fialová, červená, růžová, zelená a ostatní) a v každé skupině další dělení podle abecedy, fotografie (české názvy).

www.biotox.cz/botanicus/ – Botanicus, obrázky rostlin seřazených podle abecedy (české a latinské názvy) a podle čeledí.

www.af.czu.cz/new/data/herbar/ – Herba, seznam plevelů (české, slovenské, latinské, anglické a německé názvy), popis, fotografie.

www.kvetena.com.cz/ – Květena lesů, luk a strání, vyhledávání rostlin podle českých nebo latinských názvů, popis, fotografie.

www.kvetenacr.cz/ – Květena České republiky, Petr Kocián, vyhledávání podle čeledi, druhu, klíč k určování podle barvy květů, popis čeledí, fotografie.

rostliny.nikde.cz/atlas.php – Ladislav Hoskovec, herbář (vyhledávání rostlin podle abecedy latinských názvů, popis, fotografie), atlas (zastoupení rostlin v různých lokalitách ČR), seznam chráněných rostlin.

Houby

web.quick.cz/smulaxx/ – Houby, atlas hub seřazených podle čeledí, popisy, fotografie.

mujweb.atlas.cz/www/houby/ – Mykologie, teorie o houbách, atlas hub řazených podle abecedy, popis a fotografie (české a latinské názvy), recepty.

atlashub.wz.cz/ – Atlas hub, popis, obrázky, fotografie.

leoprsk.2v1.cz/houby/ – Atlas hub, popis, fotografie.

Živočichové

zoosite.misto.cz/1024x768 – stránky Martina Kuklíka, atlas světa, po kliknutí na kontinent nebo oceán se objeví seznam zvířat (plazi, ryby savci) žijících v dané oblasti (latinské a české názvy), s českým popisem a fotografiemi.

www.sweb.cz/benskala/ – stránky Benjamína Skály, systém recentních taxonů živočišné říše (české a latinské názvy).

animaldiversity.ummz.umich.edu/ – Animal Diversity Web, The University of Michigan Museum of Zoology, v angličtině, systematické členění savců, ptáků, obojživelníků, plazů, žraloků, ryb, členovců, měkkýšů a ostnočců, popisy, fotografie zvířat, stopy, lebky, zvuky.

australian-animals.net – Unique Australian Animals, v angličtině, popisy a fotografie australských ptáků, plazů, vačnatců a mořských živočichů.

www.naturesongs.com/ – Naturesongs.com, Doug Von Gausig, v angličtině, zvuky ptáků, savců, hmyzu (anglické a latinské názvy).

www.seaworld.org/ – SeaWorld/Busch Gardens Animals, v angličtině, popisy, fotografie nebo obrázky, zvuky zvířat.

www.naturfotogalerie.de/engl/ – Nature Photo Gallery, Thorsten Stegmann, v němčině, fotografie savců, ptáků, plazů, obojživelníků, hmyzu (latinské a německé názvy).

Hmyz

www.brouci.cz/ – Tomáš Vítek, fotografie hmyzu rozděleného podle výskytu na různých kontinentech a podle čeledí (latinské a české názvy).

www.geocities.com/RainForest/Jungle/8320/ – Makrofotografie – motýli (*Lepidoptera*) a brouci (*Coleoptera*), Stanislav Krejčík, fotografie motýlů a brouků rozdělených podle čeledí (latinské a české názvy).

volny.cz/midge/ – Entomology, Roman Rejzek, fotografie brouků patřících do čeledi střevlíkovitých (*Carabidae*), brouci z čeledí střevlíkovitých, tesaříkovitých, krascovitých a vrubounovitých, video.

www.uochb.cas.cz/~natur/cerambyx/ – Michal Hoskovec a Martin Rejzek, fotografie brouků (latinské názvy) patřících do čeledi tesaříkovitých (*Cerambycidae*) a fotografie rostlin (latinské, anglické, české, francouzské, italské a španělské názvy) na kterých brouci žijí.

kondor.webz.cz/Motyli/Motyli.html – Motýli, fotografie motýlů (české a latinské názvy).

www.geocities.com/vrtulnik3/ – Meloidae, Stanislav Krejčík, fotografie brouků z čeledi majkovitých (*Meloidae*), (latinské názvy).

Ryby

www.orso.cz/dvorak/ – Atlas ryb, Jaroslav Dvořák, popisy a fotografie našich ryb.

Plazi

www.volny.cz/milopo/ – Gekoni, Miroslav Poulíček, abecední seznam (latinské názvy) a fotografie gekonů.

Ptáci

ptaci.zde.cz/ – stránky Ladislava Bártý, seznam a popisy různých druhů ptáků, fotografie, odkazy na zvuky, diskuse na témata týkající se ptáků, jiné zajímavé odkazy.

mujweb.atlas.cz/www/ptaci/ – stránky Víta Lišky, seznam a popisy ptáčích řádů a jednotlivých druhů (české a latinské názvy), kreslené obrázky, klíče k určování ptáků na základě velikosti, význačných znaků a prostředí výskytu.

www.cso.cz/ – Česká společnost ornitologická, seznam druhů ptáků v ČR (české a latinské názvy), fotografie.

www.sovs.sk/ – Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku, seznam druhů ptáků na Slovensku (slovenské a latinské názvy).

www.mujweb.cz/veda/nepomucko/ – Nepomucký, ornitologický spolek, seznam druhů ptáků (české a latinské názvy).

www.volny.cz/zdefab/ – dravci a sovy od Seiferos, český popis, fotografie, zvuky.

www.garden-birds.co.uk/ – British Garden birds, v angličtině, popis (anglické a latinské názvy), fotografie, zvuky.

www.birds-of-denmark.dk/ – Birds of Denmark, v angličtině, názvy ptáků (latinsky, anglicky), popis ptáků, fotografie.

owlpages.com/ – The Owl Pages: Information about Owls, v angličtině, vše o sovách, fotografie, zvuky.

www.enchantedlearning.com/subjects/birds/ – Enchanted Learning, v angličtině, zajímavosti o ptácích (extrémy, předci, ptáci jako symboly...).

www.hkbws.org.hk/call.html – Collection of Bird Songs, Hong Kong Bird Watching Society, v angličtině, názvy ptáků (anglický a latinský), zvuky.

Savci

savci.upol.cz/savci_uvod.htm – Savci, Marek Bryl, RNDr. Tomáš Matyáščík, obecně o savcích, taxonomie, systematika, stratigrafická tabulka geologického vývoje, rekordy a zajímavosti ze světa zvířat, fotografie (latinské a české názvy), slovník (český, slovenský, latinský, ně-

mecký a anglický), testové otázky bez vyhodnocení, kvízy.

www.shaman.cz/Carnivora/ – Šelmy, Shaman, systematika a popisy jednotlivých čeledí (latinské, české a anglické názvy), fotografie šelem.

www.sweb.cz/selmy/ – Divoké kočkovité šelmy, popisy (české a latinské názvy) a fotografie.

www.wolfcz.info/ – Vlčí svět, Black Wolf, zajímavosti o vlčích, fotografie, zvuky, video, mapa světa s vyznačením rozšíření jednotlivých poddruhů vlků, test s vyhodnocením.

ocelot-velky.zde.cz/ – Ocelot, Martin Havlan, vše o ocelotech, popisy, fotografie.

Rozsáhlý výčet internetových odkazů, který jsem podala, by měl usnadnit práci učitelům i studentům při vyhledávání informačních zdrojů z oblasti biologie na Internetu. Řada těchto odkazů může být využita ke zkvalitnění a zpestření výuky, čímž je možné studenty lépe motivovat ke studiu biologických předmětů.

MVDr. Eva Bártová, Ph.D., VFU Brno



SOU zemědělské z Podbořan v Číně

díl druhý

Sportovní výsledky

Světový pohár středních škol ve fotbale se konal v nádherném sportovním komplexu Oriental green boat, který je předurčen pro intenzivní využívání volného času mladší i starší generací. K tomuto účelu je i patřičně uzpůsoben a je tvořen několika částmi. Do zábavné části patří rozsáhlý park s udržovanými trávníky, vodními kanály na provozování vodních sportů, dětská hřiště s různými druhy

prolězaček a překážkových drah, horolezecké stěny, stánky s občerstvením, památník obklopený sochami světových velikanů všech oborů, ale i ukotvená velká letadlová loď, sloužící jako vojenské muzeum a divadlo, kde se uskutečňovaly společenské večery. Další část areálu tvořily dva hotely, čínská restaurace a soubor obytných budov obsahující stavební slohy různých států. Vlastní sportovní komplex má samostatné haly pro všechny druhy sportů včetně fotbalu, dále jedenáct fotbalových hřišť, z toho dvě s umělou



trávou, atletický areál, kanál pro vodní sporty, golfové hřiště a nezbytné zařízení pro rehabilitaci a regeneraci sil po sportovním výkonu.

Studenti Středního odborného učiliště z Podbořan, kteří se specializují na fotbal při FK Chmel Blšany, byli vylosováni do skupiny D společně s Iránem, Tureckem, Chile a Lucemburskem. Hned v úvodních zápasech se ukázal rozdíl ve fotbalové vyspělosti i fyzické kondici v neprospěch našich hráčů, který byl dán i tím, že výběry ostatních zemí byly tvořeny většinou fotbalovými reprezentanty celé země a ne jen jednoho, byť prvoligového klubu. Úvodní utkání s Iránem jsme prohráli 5 : 1, další s Chile 4 : 1 a bohužel se nám nepodařila uhrát ani potřebná remíza s Lucemburskem a prohráli jsme po vyrovnaném zápase 1 : 0.

Proti nejlepšímu týmu celého turnaje Turecku se nám dařilo pouze do poločasu, abychom na konec prohráli 7 : 0. Největší slabinou našeho mužstva bylo nevyužívání řady brankových příležitostí i nedůsledná hra v branné fázi. Díky těmto výsledkům na nás zbyla pouze hra o poslední místo a v dvojzápase proti Izraeli jsme prohráli 8 : 0 a 2 : 0. Konečné pořadí mužstev bylo následující :

- | | |
|------------|--------------|
| 1. Turecko | 10. Rakousko |
| 2. Čína I | 11. Irán |

- | | |
|------------|------------------|
| 3. Finsko | 12. Jižní Afrika |
| 4. Francie | 13. Tchaj-wan |
| 5. Čína II | 14. Belgie |
| 6. Řecko | 15. Lucembursko |
| 7. Polsko | 16. Švédsko |
| 8. Chile | 17. Izrael |
| 9. Německo | 18. Česko |

I přes sportovní neúspěch byla účast našich hráčů přínosná v mnoha směrech, a to především v získání mezinárodních fotbalových zkušeností, porovnání fotbalové vyspělosti ve své věkové kategorii a i v možnosti reálně zhodnotit vlastní výkonnost.

Světového poháru středních škol ve fotbalu se zúčastnilo také osm dívčích družstev a k vidění byla kvalitní kopaná s vysokým nasazením i velmi dobrou kopací technikou. Konečné pořadí bylo následující:

- | | |
|------------|--------------|
| 1. Čína I | 5. Tchaj-wan |
| 2. Německo | 6. Finsko |
| 3. Čína II | 7. Izrael |
| 4. Švédsko | 8. Belgie |

Ing. Jiří Drápal, SOU Podbořany

Pokračování v dalších číslech



Chov koní a jazdecký šport v SOUP Šaľa

Moderný chov koní a výchova odborníkov v tejto profesii sa musí prispôbiť celosvetovému trendu charakterizovanom prestavbou modelu koňa, ktorého využitie prešlo takmer výlučne z oblasti výrobnéj do oblasti spoločenskej a športovej. Aj v našej krajine sa rozširujú rôzne jazdecké disciplíny, množia sa výstavy tradičných plemien koní, ako aj ukážky výsledkov šľachtiteľského programu, ktoré sa realizujú pri tvorbe športového typu koňa akého si vyžaduje súčasná spoločenská objednávka.

Za novými smermi vývinu v chove koní a jazdeckta nemohla zaosť ani jedinečná škola na Slovensku, **Stredné odborné učilište poľnohospodárske Šaľa** so svojim nosným odborom **chovateľ**, odborné zameranie – **chov koní a jazdeckto**.

V r. 2003 obohatili pedagógovia školy odborné predmety o tri nové učebnice, ktorých obsah vyhovuje inovovaným požiadavkám aplikovaným v odbornej výučbe.

Škola priebežne organizuje rôzne rekvalifikačné kurzy pre ľudí z praxe, ktorí potrebujú pre svoju činnosť v agropodnikaní, výučbe jazdy na koni resp. tréningu športových a dostihových koní príslušnú kvalifikáciu. Pod vedením majstrov odbornej výchovy sa žiaci našej školy zúčastňujú na jazdeckých súťažiach vo viacerých disciplínach, organizovaných Slovenskou a Medzinárodnou jazdeckou federáciou a Závodiskom Bratislava š.p.

Tak ako všetky športy aj jazdecký šport zaznamenal v posledných desiatich rokoch nesmierny výkonnostný vzostup. Popredná disciplína voltíže, protežovaná v našej škole sa z nenáročného cvičenia na koni stala obtiažnou, často riskantnou a akrobatickou gymnastikou, ktorú naši voltížeri pod vedením cvičiteľky Janky Majdlenovej výborne zvládli na vrcholných národných ale aj medzinárodných súťažiach. Dosiahnuť víťazstvo na Majstrovstvách SR 2003 v súťaži mužov aj žien, či družstiev, je každoročnou nepísanou povinnosťou Šalanov.

Na dvojhviezdičkových Svetových voltížnych pohároch v Šali a Nitre dominujú u mužov v súťaži jednotlivcov cvičenci Majdlen (1. miesto), Psota (2. miesto), Barci (3. miesto) a v súťaži družstiev v Nitre získali títo cvičenci 2. miesto a v Šali 1. miesto.

Pozoruhodné umiestnenie získali voltížeri na Majstrovstvách Európy v Saumur (FRA) kde sa družstvo TJ SOUP Šaľa umiestnilo na 4. mieste z pätnástich družstiev. Ladislav Majdlen v súťaži jednotlivcov – mužov obsadil 6. miesto z tridsiatich pretekárov Európy. Bodový rozdiel v súťaži družstiev bol oproti tretiemu miestu minimálny.

Parkúrové skákanie je súťaž majstrov v ovládaní koňa a tréningu jeho skokovej sily, rýchlosti a obratnosti. V r. 2003 reprezentoval JO SOUP Šaľa majster odbornej výchovy a majster v sedle, BC. Roman Mladý. Obsadil 7. miesto na Majstrovstvách Slovenska mladých koní v Bratislave, a 4. miesto v „Cene JENEWEIM „.

Tradičná Májová cena SOUP sa každoročne v Šali organizuje aj za účasti žiakov sesterských škôl, nehovoriac o tradičných medzinárodných pretekoch, päťbojárov – seniorov.

Dostihová prezentácia anglických plnokrvníkov predstavuje extrémne zaťaženie celého organizmu koňa a vyžaduje si od jazdca okamžité reakcie pri vyhľadávaní optimálnej

pozície pre víťazstvo v poli rýchlo cválajúcich koní. Hlavný majster odbornej výchovy Roman Mladý dobre ovláda fyziológiu tréningu dostihového koňa. Pod jeho vedením si aj v r. 2003 dobre viedli žiaci SOUP Šaľa v dvoch medzinárodných dostihoch s dvomi „rozjazzármi“, na najrýchlejšie tzv. letúnske vzdialenosti od 1200 do 1800 m. Na bratislavskom závodisku za účasti žiakov zo SRN, ČR a SR v ostrom súboji medzi nemeckými a slovenskými žiakmi viedol žiak našej školy L. Matuský a stal sa celkovým víťazom obidvoch dostihov. Týždenná odveta sa konala v Prahe. Naši jazdci J. Vajda obsadil 3. a E. Reindl 5. miesto.

Kráľovskú jazdeckú disciplínu – drezúra začali pozvoľna rozvíjať v r. 2003 aj naši žiaci. V Hrubej Borši sa na 1. mieste umiestnila B. Buchtová a na dobre obsadených drezúrnych pretekoch v Prešove sa tá istá jazdkyňa s ušľachtitou Tamilou umiestnila na 4. mieste. Dúfajme, že sa podarí získať ponúknuté angažmá jazdkyniam B. Buchtovej a S. Rákocziovej na Európskom Šampionáte Shagya-Arabov v Národnom Žrebčine Topoľčianky.

V r. 2004 oslávime 100. výročie vzniku poľnohospodárskeho školstva v Šali. Tomuto významnému jubileu venuje škola množstvo významných a príťažlivých podujatí. Vo pred sa tešíme na početnú účasť Šalanov ale aj zahraničných hostí.

Ing. Ivan Masek, SOUP Šaľa

Ako sa nám darí na odbornom výcviku

Naša škola SOU potravinárske a poľnohospodárske Nové Mesto nad Váhom vznikla v roku 1999 zlúčením SOU potravinárskeho a SOU poľnohospodárskeho v Novom Meste nad Váhom. Teda môžem povedať, že sme mladá škola s dlhoročnými skúsenosťami. Nachádzame sa na križovatke novomestského, staroturanského, myjavského a trenčianskeho regiónu a aj preto sme pre žiakov, ktorí chcú študovať, celkom zaujímavou školou. Odborný výcvik a spolu s ním i majstri odbornej výchovy majú na našej škole osobitné miesto.

Keďže chceme, aby kredit školy neustále rástol, kladieme veľký dôraz na to, aby naši majstri odbornej výchovy boli ľudia vysoko kvalifikovaní, zodpovední, spravodliví, aby mali radi svoje povolanie, ale aj svojich žiakov.

Na úseku odborného výcviku pracujú traja hlavní majstri, 19 MOV, z toho 15 majstrov má bakalárske vzdelanie, 2 majstri práve študujú, 5 majstrov má stredoškolské

vzdelanie. Všetci majstri sa neustále vzdelávajú a rekvalifikujú podľa potrieb školy. Odborný výcvik je rozdelený do 3 základných odborov a to: potravinárskych, poľnohospodárskych a technických. Učebné odbory sú sústredené hlavne medzi potravinármi, kde učíme cukrárov, pekárov a mäsiarov. V technických odboroch vychovávame mechanikov chladiacich zariadení, elektromechanikov rozvodných zariadení a mechanikov opravárov poľnohospodárskej techniky rastlinnej výroby. Poľnohospodárske zameranie prevláda v študijných odboroch: podnikanie v poľnohospodárstve, agropodnikateľ – turistika na vidieku a agropodnikateľ – poľnohospodárska prevádzka. Na potravinárstvo je zameraný študijný odbor operátor potravinárskej výroby a veľmi atraktívny študijný odbor – pracovník marketingu, zameranie na potravinársku výrobu.

Väčšinu prác so žiakmi vykonávame vo vlastných dielnach. Pomerne dobre máme vybavenú cukrársku dielňu, dobre sú vybavené aj dielne pre technické odbory, ale aj pre

poľnohospodárov. Pre študijný odbor pracovník marketingu sme zriadili 2 laboratória a máme k dispozícii aj učebňu výpočtovej techniky. Pracujeme tiež na 27 zmluvných pracoviskách, s ktorými máme dobrú dlhoročnú spoluprácu.

Žiakov sa snažíme vychovávať k zodpovednosti a aby už od 1. ročníka nadobudli kladný vzťah k práci. Majstri to veru nemajú ľahké! Žiaci prichádzajú do školy z rôzneho prostredia, čo sa odzrkadľuje aj na ich správaní a prístupe ku vzdelaniu. Aby sme ich motivovali za dobre vykonanú prácu, slušné správanie, dodržiavanie bezpečnosti a hygieny pri práci, udeľujeme im finančnú odmenu.

V tretích ročníkoch (aby aj žiaci vedeli, či sú schopní samostatne pracovať) organizujeme súťaže pod názvom „Kolo zručnosti“. Žiaci si vyžrebujú určitú tému. Od teoretickej prípravy až po praktické vykonanie pracujú samostatne pod dozorom prísnej komisie, ktorú tvoria: majster odbornej výchovy, učiteľ odborných predmetov a členovia metodickej komisie. Víťazné práce oceňujeme praktickým darčekom, na ktorý prispieva aj rodičovské združenie. V minulosti v odbore cukrár, pekáť a mäsiar sme sa zúčastňovali celoslovenských súťaží. Umiestňovali sme sa medzi učilišťami v prvej päťke. Verím, že podobné súťaže sa opäť obnovia, aby sme vedeli posúdiť úroveň práce našich žiakov aj medzi jednotlivými školami.

V tomto školskom roku sme sa v učebnom odbore cukrár a pekáť zúčastnili súťaže „O najlepší vianočný tr-

vanlivý pekářsky a cukrářsky výrobok“, ktorú organizoval Agroinštitút Nitra. Naši pekáři získali 2. miesto v kategórii „Vianočná fantázia“. Zahanbiť sa nedajú ani naši chladiari, ktorí na súťažiach usporiadaných Chladiarskym zväzom obsadzujú prvé miesta. V tomto odbore sme boli nominovaní na súťaž do ČR, ale pre finančné problémy sme sa jej nemohli zúčastniť. Dobré si počínajú aj naši agropodnikatelia, ktorí po školskom výbere absolvujú regionálne a celoslovenské súťaže v orbe. Naš žiak sa umiestnil na 1. mieste v regionálnych majstrovstvách v orbe a na celoslovenských majstrovstvách na 3. mieste.

Okrem týchto súťaží žije odborný výcvik prípravou prezentácie na výstavách alebo predajných trhoch. Tu ponúkame naše výborné cukrářské, pekářské, ale aj aranžéřské výrobky. Tieto výrobky propagujú a ponúkajú naši žiaci, pracovníci marketingu pod vedením majstrov odbornej výchovy. Sú známe v celom novomestskom a trenčianskom regióne.

Ako vidno z uvedeného, naša škola má pomerne široké zameranie a veľa odborov. To kladie zvýšené nároky na prácu majstrov odborného výcviku i učiteľov, na ich odbornú spoluprácu a dobré medziľudské vzťahy. Vďaka nim dosahujeme i spomínané úspechy.

Ing. Jana Šándorová
SOU potravinárske a poľnohospodárske
Nové Mesto nad Váhom

Krajské kolo súťaže o mlieku

Vítazi školských kôl „Súťaže o mlieku“ zo stredných poľnohospodárskych škôl sa stretli 3. a 4. marca 2004 v Strednej poľnohospodárskej škole v Michalovciach pod vedením predsedu krajského kola súťaže Ing. Karola Heriana, CSc. – generálneho riaditeľa Výskumného ústavu mliekarenského, a.s. Žilina. Škola v spolupráci so školským majetkom zabezpečila veľmi dobré podmienky pre súťažiacich zo Spišskej Novej Vsi, Veľkých Kapušian a Michaloviec, a súťaž výborne zvládla aj organizačne.

V úvode súťaže riaditeľ školy Ing. Ivan Švingál privítal hostí a súťažiacich, vyzdvihol význam získavania a využitia kravského mlieka vo výžive ľudí. Ing. Karol Herian, CSc. sa podelil s európskymi skúsenosťami v oblasti výroby mlieka, spracovania a využitia mliečnych výrobkov vo výžive človeka od narodenia až po jeseň života.

Po vyžrebovaní štartovných čísel, súťažiaci zodpovedne pristúpili k plneniu disciplín: vedomostný test o mlieku, degustácia mliečnych výrobkov, laboratórne skúšky kravského mlieka a príprava a vlastné dojenie do kanvovej dojačky v priestoroch školy a v kravíne na školskom majetku. Odborné komisie zhodnotili výkon jednotlivých súťažiacich, kde rozhodovali vedomosti a získané praktické zručnosti.

Na prvom mieste sa umiestnil Miroslav Kondrát zo SPoŠ Michalovce, na druhom mieste Peter Hrabovský SPoŠ Michalovce a na treťom mieste sa umiestnil Martin Satala zo SPoŠ Spišská Nová Ves. Na štvrtom mieste sa umiestnili ostatní súťažiaci. Žiaci umiestnení na 1. a 2. mieste postúpili do celoslovenskej súťaže o mlieku, kde budú reprezentovať Košický samosprávny kraj.

Súťaž vyvrcholila vyhodnotením a ocenením všetkých súťažiacich, ktorí si prevzali diplomy a vecné ceny, ku ktorým im zagratalovali Ing. Karol Herian, CSc., Ing. Michal Šoltés, CSc. (riaditeľ Školského majetku pri SPoŠ Michalovce) a Ing. Ivan Švingál. Publikum ocenilo víťazov spontánnym potleskom.

Súťaž umožnila preveriť vedomosti a zručnosti žiakov ale umožnila i výmenu skúseností medzi jednotlivými školami s cieľom zvýšiť odbornú pripravenosť absolventov s možnosťou štúdia na vysokých školách a úspešného uplatnenia sa na Európskom trhu práce. Význam praktickej

výučby v poľnohospodárskych školách a školských majetkoch zohráva dôležitú úlohu pri príprave študentov pre poľnohospodársku prax.

Ing. Miroslav Prega
Stredná poľnohospodárska škola Michalovce



Bezpečnosť potravín v Českej republike

Bezpečnosť, ale také zdravotní nezávadnosť potravín, je kľúčovým zájmom občanů v celej Európe. Európska únia preto kladie tak veľký dôraz na toto hľadisko a samozrejme i na kvalitu potravín. Prísna kritéria dávajú spotrebiteľovi záruku, že sa na trhu bude setkávať pouze s takovými potravinami, ktoré nebudou predstavovať pro ľudský organizmus žiadna rizika. V súčasnej dobe je oblasť bezpečnosti potravín venovaná nadštandardnej pozornosti. Značne sa rozšírila ponuka potravinárskych výrobkov a s tým súvisiace vedecké poznatky odhalujúce riziká konzumácie určitých druhů potravín.

Bezpečnosť potravín patrí k často diskutovaným témam, a to nejen v súvislosti se vstupem Českej republiky do Európskej únie. Na vývoji systému, který garantuje dodržení rozhodujících parametrů kvality a bezpečnosti potravín v obchodní síti, se zásadne podílejí státní instituce. Jednu z rozhodujících koordinačních rolí v oblasti harmonizace legislativy, monitoringu cizorodých látek, informačních aktivit směrem k výrobcům i spotřebitelům vykonává Ministerstvo zemědělství ČR prostřednictvím odboru bezpečnosti potravín.

Důsledně je požadováno, aby politika bezpečnosti potravín vycházela z analýzy rizika, která zahrnuje tři základní prvky, jež musí být vzájemně propojené a jejich fungování musí být koordinováno. Jedná se o:

- posouzení rizika (vědecké poradenství a analýza dostupných informací),
- management rizika (legislativa a kontrola),
- komunikaci o riziku (informování veřejnosti a osvěta).

Za účelem koordinace činností ústředních orgánů státní správy a státních dozorových orgánů byla ustanovena Koordinační skupina bezpečnosti potravín, která je poradním a iniciačním orgánem ministra zemědělství, ve vládě odpovědného za bezpečnost potravín dle usnesení vlády č.1320 z 10. prosince 2001. Tato Koordinační skupina sleduje činnost vědeckých výborů a schází se pravidelně na pracovních poradách za účasti všech právoplatných zástupců.

Pro zajištění ochrany spotřebitele, ale i pro zajištění vzájemné důvěry mezi dodavateli a odběrateli musí fungovat systém kontroly, který zohledňuje odpovědnost výrobce za jakost a zdravotní nezávadnost výrobku uváděného do oběhu. Je zapotřebí zajistit dostatečnou provázanost hodnocení rizik s komunikací o riziku za předpokladu, že veřejnosti jsou prezentovány ověřené a srozumitelné informace o problémech souvisejících s ochranou zdraví a zájmů spotřebitelů. Ve strategii zajištění bezpečnosti potravín z pohledu spotřebitele je především nutné poskytnout pocit bezpečí a vyvinout důvěru ve státní politiku bezpečnosti potravín. Role komunikace o riziku má tedy několik základních cílů: informovat spotřebitele a zároveň čelit konfliktům zájmů a rozporům, a dále pak napomoci budovat již zmíněnou důvěru.

Odbor bezpečnosti potravín je odpovědný za řešení těchto následujících úkolů:

- zajištění koordinace činností ústředních orgánů státní správy a státních dozorových orgánů zainteresovaných do problematiky bezpečnosti potravín v celém potravinářském řetězci;
- ustanovení tzv. vědeckých výborů a jejich práci při zpracovávání podkladů zejména z oblasti posouzení rizika a při vypracovávání stanovisek zaměřených na komunikaci o riziku včetně návrhů na příslušná opatření při využití všech zdrojů informací;
- optimalizaci sítě laboratoří s ohledem na zajištění vysoké úrovně specializovaných pracovišť vybavených špičkovou technikou a pracujících v režimu akreditace podle standardů EN ISO/IEC 17 025;
- zajištění prohloubení spolupráce s občanskými spotřebitelskými organizacemi;
- intenzivní komunikaci se spotřebiteli o základních vlastnostech potravín a pokrmů včetně identifikace možných rizik;
- zajištění prohloubení spolupráce s vědeckými pracovníky při tvorbě legislativy, se spotřebitelskými organizacemi a profesními svazy a dozorovými orgány;

- zajištění vybudování systému rychlého varování pro potraviny a krmiva a postupnou přípravu na jeho zapojení do RASFF (Rapid Alert System for Foodstuffs and Feedstuffs);
- zajištění spolupráce a koordinace činností s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin.

Informační centrum bezpečnosti potravin

Spotřebitelé dnes stále více vnímají zodpovědnost za své zdraví a za zdraví svých rodin a očekávají od státu a státních institucí, že k jejich rozhodování zajistí odpovídající informace. Proto se buduje informační systém a informační centrum bezpečnosti potravin, které umožní využívat informace určené pro širokou veřejnost. Spotřebitel pak nalezne vše o potravinách v procesu celého řetězce od prvovýroby po spotřebu. Vytvoření systému bylo Ministerstvem zemědělství ČR zadáno Ústavu zemědělských a potravinářských informací (ÚZPI). Projekt si klade za cíl zvýšit informovanost veřejnosti o výkonu státní správy v oblasti bezpečnosti potravin, podporovat a medializovat vhodné výživové návyky obyvatel České republiky. V konečném důsledku by projekt především měl všemi směry zlepšovat přístup k relevantním znalostním informacím na uplatňování práv spotřebitelů a podílet se rovněž na příznivém ovlivňování spotřebitelského chování.

Informační centrum bezpečnosti potravin je navrženo jako integrované centrum poskytující služby pocházející jak z resortu zemědělství, tak z resortů ostatních. Činnosti Informačního centra reálně představují soubor následujících

informačně komunikačních služeb, kterými jsou knihovní a databázové služby, Infopult, zpracování informací prezentované na www stránkách, vědeckotechnické akce, ediční činnost, poradenský systém, vzdělávací systém, osvěta a propagace. Poradenský systém v oblasti bezpečnosti potravin je realizován dílem aktivitami nevládních organizací (anglická zkratka NGO) pro cílovou skupinu spotřebitelů, dílem připravovaným poradenským systémem pro potravinářství, orientovaným více na producenty a distributory.

V rámci zajištění služeb ÚZPI bude Infopult, již využívaný zemědělskou a potravinářskou veřejností, zajišťovat v rámci styku s klienty oboustranný transfer potravinářského charakteru. Zpětná vazba bude zajišťována prostřednictvím sledování dotazů s potravinářskou tematikou na Infopult směřovaných.

Nevládní organizace jsou jedním ze základních opěrných bodů Informačního centra bezpečnosti potravin. Jejich primární úlohou je monitorovat požadavky a potřeby spotřebitelů a navrhnout způsoby prohloubení jejich informovanosti. Základním úkolem je identifikovat všechny organizace, které se přímo nebo nepřímo podílejí nebo mohou podílet na zprostředkování zpětné vazby od spotřebitele a na šíření informací z Informačního centra bezpečnosti potravin.

Další informace: www.bezpecnostpotravin.cz

Ing. Kamila Fiedlerová, MZe ČR
Převzato z časopisu Štít spotřebitele

Nitrátová směrnice

Ochrana životního prostředí je dnes stále více aktuálním tématem, a to především pro zajištění možnosti normálního zdravého života pro budoucí generace. Nitrátová směrnice je projekt, který pomáhá řešit ochranu životního prostředí v oblasti ochrany vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů a zároveň zajistit dostatek pitné vody.

Je to právní předpis schválený Evropskou unií, který předepisuje takové způsoby hospodaření, aby docházelo ke snížení znečištění vod způsobené dusičnany a zároveň se takovému znečištění i předcházelo. Přistoupením České republiky do Evropské unie vyplynula nutnost implementace i tohoto právního předpisu do naší legislativy, což bylo provedeno nařízením vlády č. 103/2003 Sb.

Pro uplatnění Nitrátové směrnice v podmínkách ČR bylo potřeba zajistit dostatečnou informovanost veřejnosti. Proto byl využit jeden z nejdůležitějších informačních nástrojů – Internet.

Na webové stránce Nitrátová směrnice (www.agro-navigator.cz/nitrat) naleznete nejdůležitější témata z oblasti ochrany vod. Stránka pomáhá zemědělcům orientovat se v uvedeném způsobu hospodaření, který dává možnost „sáhnout si“ na dotace z EU. Najdete v ní základní i související českou, ale i zahraniční legislativu.

Stránka rovněž nabízí odborné publikace k daného tématu, které si můžete objednat, a budou vám zdarma zaslány.

Velice užitečnou rubrikou webové stránky jsou „praktické informace“, umožňující využít různé softwarové aplikace ke zjištění podmínek hospodaření v dané oblasti.

Rovněž zde naleznete informace o možnosti spolupráce při organizování odborných seminářů.

piš

Pěstujeme mrkev, ředkvičky, celer a další kořenové zeleniny

Publikace tohoto názvu – autorky Evy Pekárkové, je potřebným rádcem nejen pěstitelům, ale i žákům zahradnických škol a učilišť.

Doc. Ing. Eva Pekárková, CSc. zúročila své odborné zkušenosti nejen pěstitelské, ale i metodické v řadě publikací tohoto druhu.

Novinka na našem knižním trhu, kterou vydala Grada Publishing a.s., je věnována pěstování kořenové zeleniny. Čtenář má možnost se seznámit nejen s tradičními druhy kořenové zeleniny, ale získá informace rovněž o méně běžných druzích zeleniny – jako je sevlák zeleninový, šachor jedlý, topinambur, tuřín, salsify, vodnice okrouhlí, zvonček řepka.

Cenné poznatky získá pěstitel o tradičních i moderních způsobech pěstování kořenové zeleniny, o šlechtění, sklizni a skladování zeleniny. Podrobně se autorka věnuje škodlivým činitelům snižujícím výnosy zeleniny a kvalitu výpěstků.

Konzumenty zeleniny zaujme kapitola o zdravotní a dietetické hodnotě zeleniny a o jejím kuchyňském využití.



Kořenové hlízy sevláku

Didaktická hodnota textu je dána jeho srozumitelností a přehledností. Doplnkem je minislovníček základních pojmů. Devadesát textových stránek doplňují fotografie autorky a Vladimíra Plicka a názorné ilustrace Michaely Dytrtové.

Cena publikace je 98 Kč.

rd



František Melichar

Roku 1878 se do Brandýsa nad Labem přistěhoval kovář František Melichar, geniální praktik, který se v té době již delší dobu obíral myšlenkou zdokonalení secího stroje.

Narodil se v Pavlovicích u Vlašimi 9. listopadu 1842, jako syn venkovského kováře. Mladý Melichar ve 14 letech odešel z domova, strávil pět let na vojně jako dělostřelec, kde byl svými představenými vyzván, aby studoval zvěrolékařství. Dal však přednost kovářským a zámečnickým pracem u své baterie, které vykonával pod dozorem vzdělaných důstojníků, majora Diepolda a setníka Herzoga ve Vídni.

Když se vrátil z vojny, byl jeho otec kovářem v Krambce u Mladé Vožice. Zde mladý Melichar roku 1868 opravil první porouchaný mlátičí stroj a dostal za svou práci 16 zlatých. Úspěch této opravy byl příčinou, že byl mladý Melichar častěji a častěji žádán svým okolím ke spravování mlýnků a mlátiček. Všechny práce však vykonával ručně. Nikdy před tím nebyl v žádné továrně a nedovedl zacházet ani s žádnými stroji.

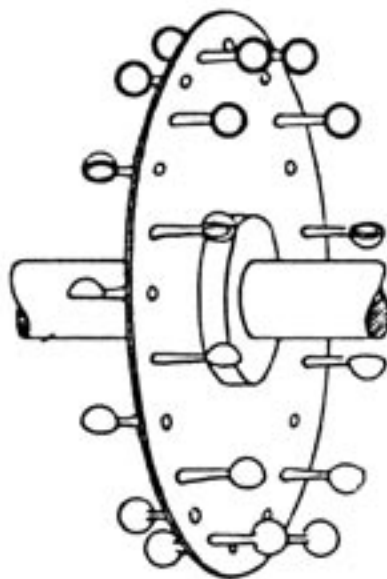
Roku 1871 se přestěhoval do Mladé Vožice. Okamžitě obeslal nejbližší hospodářskou výstavu v Táboře svojí ručně zhotovenou mlátičkou. Jeho práce vzbudila takovou

pozornost, že za tento výrobek obdržel první státní cenu a přítomní hospodářští úředníci jej snášeli na vlastních rukách z tribuny. V té době již zaměstnával 17 dělníků. Ze všech okolních panství a hospodářství mu byly posílány do správy různé stroje. On sám tou dobou se oddával soukromému studiu, aby si opatřil potřebné teoretické vědomosti. Také byl vyzýván k sestrojení stroje na sklízění brambor.

Finanční krize, způsobená krachem na Vídeňské burze r. 1873, se velmi citelně dotkla Melicharova závodu. Ten totiž nebyl dostatečně vybaven finančními prostředky a Melichar byl donucen zrušit závod. Po čtyři léta živořil bez jakéhokoliv úvěru a zakázek. R. 1877 se proto přestěhoval do Tejnky za Strahovskou branou u Prahy. Prvé práce vykonával pro Strahovský klášter, jemuž spravoval ve dvoře na Andělce žentoury. Vedle toho začal vyrábět mlátičky a řezačky s nimiž zajížděl do blízkých městských obchodních center jako byly Beroun, Unhošť a Brandýs nad Labem. V Brandýse nad Labem se mu dařilo nejlépe. Při odchodu do Tejnky zde prodal první secí stroj své nové soustavy za 200 zlatých Josefu Šestákovi, rolníku v Zápech, později mnoholetému okresnímu starostovi. Ten vyzval Melichara, aby se usídlil v Brandýse nad Labem. Když se Melicharův pokus usadit se v Praze-Holešovicích na Maninách nesetkal s úspěchem, rozhodl se roku 1878 hledat své štěstí v Brandýse nad Labem.

V květnu r. 1878 se Melichar přestěhoval s chotí, čtyřmi dětmi a skrovným zařízením, avšak bez jakýchkoliv finančních prostředků, do Brandýsa nad Labem a najal si skromný byt Na mostě v domě č. 126 ve Staré Boleslavi, kde si zřídil v průjezdu svou první dílnu. Zpráva o jeho dovednosti se rychle rozšířila. Z města a okolí mu byly svěřovány k opravě hospodářské stroje, řezačky, mlýnky, žentoury a mlátičky. Melichar vedle těchto oprav začal s vlastním zhotovováním secích strojů. Velkoobchodník Friedländer z Vídně se náhodou seznámil s jeho vyrobenými secími stroji a okamžitě zakoupil 27 kusů. Tak Melichar zakotvil i na světovém trhu. Současně však zkoumal myšlenku, jak secí stroje zdokonalit, aby mohly čelit záplavě cizích secích strojů, hlavně anglických a německých na českém trhu. Melicharova konstrukce se opírala o zevrubnou stavbu a konstrukci tehdy užívaného secího stroje.

Za nezištné finanční pomoci továrníka Ferdinanda Janovice se odebral na zkušenu do Halle nad Sálou v Německu, kde pracoval v některých velkých závodech (mj. u R. Sacka v Lipsku), kde nabyl tak potřebných odborných zkušeností. Když se r. 1881 vrátil domů, otevřel se dvěma učedníky závod na Pražské ulici, v domku č. 243. Z počátku vyráběl secí stroje s vřetenovými kolečky ve výsevní skříní, ale záhy se specializoval na výrobu secích strojů s důlkovým kotou-



Lžičkové ústrojí

čem, který nabíral zrno. Podniku se výborně dařilo. Objednávky se množily a jméno snaživého vynálezce pronikalo do světa. Neúnavný Melichar vedle velkých starostí o závod energicky přikročil k doplnění svého všeobecného vzdělání. Přitom bádá na zdokonalení soustavy secího stroje, kterou doplnil o nové účinné zařízení jednoduchého secího stroje s nepohyblivou výsevnou skříní. První doložený patent, za zdokonalení Sackova secího stroje u něhož Melichar zjednodušil vyprazdňování, mu byl udělen 17. července 1883. Stroj se velmi osvědčil, což se projevilo i v oceněních na četných výstavách i v dobrém odbytu výrobků. Následující významný patent mu byl udělen 31. března 1888. Vyřešil novou konstrukci lžičkového výsevného ústrojí s pevně zabudovanými a dostatečně hlubokými lžičkami na nabírání zrn¹⁾.

Odbyt Melicharových strojů byl tak veliký, že r. 1883 začal stavět vlastní závod. Původně zamýšlel o výstavbě v menších rozměrech. Svědčí o tom nynější prvý dvůr továrny Brandýských strojůren a sléváren. V této továrně byla vedle kovárny postavena i truhlárna a od r. 1889 i lakovna. Melichar se se svými dělníky přestěhoval do nových prostor továrny a 24. listopadu 1892 založil v Praze i odštěpný závod.

¹⁾ Za klasický počátek výroby zemědělských strojů se pokládá rok 1827, kdy bylo vynalezeno Františkem Veverkou z Rybitví u Pardubic ruchadlo a roku 1888 Melicharovo lžičkové výsevné ústrojí. Postupem doby se výroba ruchadla dostala do celého světa a Melicharův vynález po zániknutí patentních práv se stal předmětem výroby téměř všech českých i zahraničních továren, vyrábějících secí stroje. Mnoho tehdejších výrobců hospodářských strojů a nářadí těžilo z nápadů obou těchto českých vynálezců.

V r. 1896 byl František Melichar zvolen do výboru městské rady v Brandýse nad Labem. Městská rada navrhla výstavbu vodovodu, kanalizace a přívod pitné vody z bažantnice u Vrábí. Náklad byl z poloviny hrazen vodárenským fondem a z poloviny Melicharem jako spoluúčastí. V r. 1895 byl zvolen starostou města, avšak neochota obecního zastupitelstva postavit školu, přinutila pokrokového starostu se po dvou letech vzdát své hodnosti. Na žádost zastupitelstva rezignaci odvolal, ale již v prosinci 1898 se ze zdravotních důvodů své funkce vzdal.

Roku 1892 zřídil vlastní montovnu a r. 1894 překvapil u řádkového secího stroje vynálezem takového významu, že musel současně pomýšlet o novém rozšíření továrny daleko nad rámec původních představ a na zavedení parního pohonu. Od té chvíle ovládal Melichar, který si dal svůj vynález patentovat v mnoha kulturních státech, světový trh řádkovacích secích strojů. Melicharovy secí stroje rychle pronikaly i do nejvzdálenějších končin světa. Dokázal spojit důvtip vynálezce s rozhledem kupce, výborně organizovat obchod s obecně požadovaným zbožím. V krátké době rozšířil svůj závod natolik, že ve své době reprezentoval jeden z největších továrních komplexů v rakousko-uherské říši a vlastnil nesporně největší továrnu na hospodářské stroje. Melichar přemýšlel ještě o dalších vynálezech, zvláště o velmi praktickém secím stroji na řepku, i o stroji na hnojení statkovými hnojivy v řádcích. Obě strojní soustavy byly rychle zavedeny ve všech zemích, kde se pěstovala řepa cukrovka.

Ruku v ruce s technickými pokusy a s obchodním rozvojem pokračoval s rozšiřováním továrny do obrovských rozměrů. Viděl, že kapacita továrny k výrobě četných zakázek, které ročně dosahovaly úctyhodné výše 6000 kusů, v Brandýse nepostačí, a tak zřizoval pobočné závody v Budapešti, Vídni a Bukurešti. Zároveň připravoval zastoupení své firmy ve Lvově, Berlíně, Norimberku, Rejně-Kolíně, Varně, Miláně, Chelmsfordu a Madridu. Výroba pokračovala takovým tempem, že do Melicharovy smrti (r. 1907) bylo z továrny vypraveno do světa na 30 493 kusů nových secích strojů. V té době bylo v továrně zaměstnáno 5 mistrů a 400 dělníků. Po jeho smrti vedl správu podniku disponent Václav Rudl, správce dílen a devět úředníků.

Světový ohlas závodu vábil do Brandýsa nad Labem četné a vzácné zahraniční obchodníky, kteří přicházeli shlédnout Melicharovo důmyslné výsevné zařízení. V květnu r. 1907 továrnu navštívil i tehdejší český ministr obchodu, tajný rada Josef Fořt a ocenil zakladatelovy zásluhy. Navrhl Melicharovi nejvyšší vyznamenání, ale neúnavný pracovník se již výroku mocnářovy milosti nedožil. Zhoubná choroba, která hlodala na jeho zdraví 28. června 1907 ukončila jeho život. V ten den došla depeše ministra Fořta, která oznamovala, že František Melichar byl jmenován rytířem řádu Františka Josefa I. Pohřeb zesnulého se konal v Brandýse nad Labem 1. července 1907 za neobyčejné účasti všech vrstev obyvatelstva z města i širokého okolí, obzvláště dělnických kruhů.

Ing. Petr Novák, CSc., MZe ČR

V SOU a OU Opočno se vyřezávalo

Ve dnech 23.–24. února probíhal v SOU a OU Opočno kurz dekorativního vyřezávání ozdob z ovoce a zeleniny. Akce se zúčastnilo 10 žáků druhého a třetího ročníku oboru Kuchař -číšník pro pohostinství společně s paní Lenkou Šrůtkovou, učitelkou odborných předmětů.

Pod odborným vedením pana Ludka Procházky, který je držitelem několika zlatých medailí v soutěžích ve vyřezávání ovoce a zeleniny, se žáci naučili základní techniky vyřezávání ozdob. Z ředkve, mrkve, okurek, manga, pomerančů, jablek i ředkviček tvořili tvary, které lze využít u domácích oslav i při nejrůznějších akcích. Jednoduché a rychlé ozdoby esteticky pozvednou každou slavnostní tabuli. V závěru kurzu obdrželi všichni účastnický list.

Ing. Jiří Mlateček, SOU a OU Opočno



Rudolf Treybal

„...Treybal byl pracovník moderní, velikého rozhledu. Konal pokusy, přednášky, psal, redigoval a vydával noviny, zakládal Raiffeisenky, družstva, hospodářské spolky, poslancem atd...“

V. Vilíkovský, 1940

Rudolf Treybal, člověk nadaný, neobyčejně pracovitý, světa znalý, patří k nejvýraznějším osobnostem našeho zemědělského školství v celé jeho historii. Narodil se 19. dubna 1854 v Chrástanech u Rakovníka. Středoškolská studia odbyl na slavné rakovnické reálce (nejstarší to reálné škole v Čechách otevřen 4. října 1832), spojené tehdy v hospodářskou školu v Rakovníku, načež v roce 1875 absolvoval odbor „lučební, přírodní a hospodářský“ na technice v Praze. V témže roce se stal suplujícím profesorem c.k. pedagogia v Jičíně. Při tom složil státní zkoušku pro vyšší střední školy z chemie a fyziky (1878) a pro nižší z přírodovědy (1882).

Během pobytu v Jičíně přispěl k založení později známé zimní hospodářské školy. O této otázce se totiž na schůzích místní Hospodářské, lesní a průmyslové jednoty již delší dobu jednalo. V r. 1878 podal R. Treybal návrh na zřízení hospodářské školy při reálce (po vzoru Chrudimi). Odpověď nadřízených orgánů přišla až po urgenci v r. 1880, ve které se poukazuje, že v tomto kraji jsou již dvouleté rolnické školy a doporučuje se zřízení zimní hospodářské školy, což se také 1. prosince 1883 stalo. Byla to první škola této kategorie s českým jazykem vyučovacím.

V roce 1883 se stal ředitelem rolnické školy v Klatovech (v témže roce také získal aprobaci pro tento typ školy.) Devítileté působení v Klatovech znamenalo výrazné povznesení úrovně školy. Škola se přestěhovala do adaptované a podstatně lépe zařízené budovy, zlepšilo se její vybavení učebními pomůckami, na pronajatém pozemku byly založeny školky, pokusná pole, botanická zahrada, vrbovna atd. Mimo jiné ředitel Treybal ve snaze o obnovení chmelařství v tomto regionu založil v r. 1885 na obecním pozemku zvaném „Amerika“ chmelnici (Kopta, 1972; Procházková, 1993).

V roce 1892 na přání zemského výboru přechází do Plzně, aby tu na nově zřízené škole opět osvědčil své vynikající organizační schopnosti. Není bez zajímavosti, že ředitel Treybal se také zasloužil o získání Bety Kozákové (1859–1934) pro hospodyňské školství, v němž později sehrála mimořádnou roli.

Po 12 letech, v roce 1904, se Treybal stěhuje znovu, tentokrát do Českých Budějovic na českou rolnickou školu. Zde působil 6 let. V roce 1910 na vlastní žádost odchází do penze, aby hospodařil na velkostatku Jindice u Kutné Hory, jehož se stal majitelem. Dlouho se však z této práce netěšil, 24. srpna 1911, v 57. roce svého života zemřel.

Rudolf Treybal dostal do vínku všestranné nadání. Od mládí jevil sklony ke kulturní činnosti. Jako student hrál ochotnický divadlo a podílel se na organizaci nejrůznějších kulturních akcí. Brzy se projevoval i literárně. Začínal poesii a humoreskami. Tyto své pokusy uveřejňoval hlavně v „Palečku“.

Od roku 1876 hojně publikoval odborně. Časopisy „Přemysl“ v Jičíně, „Krakonoš“, „Hospodářský list“ v Chrudimi, „Hospodář Pražský“, „Böhmův Bierbrauer“, „Učitelské noviny“, „Klatovské listy“, „Šumavan“, „Vyšehrad“, „Československý hospodář“, „Chmelařské Listy“, „Plzeňské Listy“, „Pokrok“, „Národní Listy“, „Pražské Hospodářské Noviny“, „Hospodář Pošumavský“, „Plzeňské Hospod. Noviny“ a „Mlékařské rozhledy“ uveřejnily více jak 400 článků z jeho pera. (Uvádíme názvy časopisů na důkaz, jak pestrá byla tehdy škála regionálních periodik.)

Dlouhý a pestrý je seznam jeho knižních děl. Pozornosti si zaslouží především Nauka o polním hospodářství, která vyšla ve 3 vydáních (první r. 1880, druhé 1890, třetí 1903). V r. 1881 vydal spis Tabulární přehled nerostů pro střední školy, r. 1882 Tabulární geologický přehled Čech pro střední školy, r. 1883 Monografii o kokotici. V r. 1885 vydal Družstva mlékařská a chov hovězího dobytka, Pěstování cukrovky, Pěstování chmele na Klatovsku (1889), Přehled hospodářských zákonů (1892), Zakopané hřivny v Pošumaví (1902) a řadu dalších.

Neméně záslužné je i jeho editorské a redaktorské dílo. V Jičíně po 4 roky redigoval časopis Přemysl. R. 1884/85 založil Hospodáře pošumavského, r. 1886 Plzeňské hospodářské noviny, k nimž 1888 připojil Mlékařské rozhledy – časopisy tyto redigoval od r. 1893 do r. 1903 (po celou dobu svého působení v Plzni). V letech 1890–1895 byl též spoluredaktorem Československé matice rolnické v Chrudimi.

Po celý svůj život, na všech svých působištích šířil pokrok živým slovem. Počet jeho přednášek je neuvěřitelný – jeho životopisci jich uvádějí 2 300! Rudolf Treybal se podílel i na organizaci hospodářských výstav, na zakládání a činnosti hospodářských spolků. Např. západočeské hospodářské družstvo, chovatelské družstvo v Plzni, mlékařské družstvo v Útušicích aj. vděčí více či méně Treybalovi za svůj vznik. Podílel se i na vzniku řady „Raiffeisenových záložen“.

Nebyla mu cizí ani experimentální činnost. Uskutečnil řadu pokusů, a to jak v oblasti pěstování rostlin, tak chovu

zvířat, zejména drůbeže. Prokázal zručnost a nápaditost i při tvorbě učebních pomůcek. Své originální biologické diagramy vystavoval v r. 1890 ve Vídni – všechny byly zakoupeny do carského muzea v Moskvě.

V roce 1889 byl bez kandidování zvolen poslancem na český sněm za okres přeštický a nepomucký. Zde zasáhl zejména při jednání o rozdělení zemědělské rady. Když se však stal ředitelem školy v Plzni, mandátu se vzdal. Své rozhodnutí nezměnil ani přes vytrvalé výzvy z nejrůznějších míst.

Významnou měrou přispěl i k organizaci zemědělského učitelstva. Jako poslanec na sněmu zemském svolával spolu s poslancem V. Teklým pravidelné schůze učitelů těchto škol, které vedly k založení Jednoty učitelstva škol zemědělských

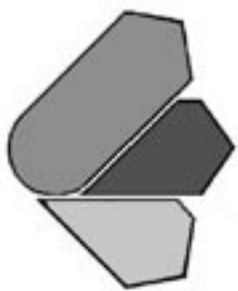
v království českém 27. prosince 1895. Od počátku byl jejím jednatelem (1895–1897), předsedou v letech 1898–1905. „Za jeho péče mnohé učitelstva nedůstojné předpisy byly odstraněny a upraveny též různé záležitosti školské a spolkové. Za jeho úřadování v r. 1898 vyšel návrh – žádat zemský výbor, aby školy hospodářské byly pozemštěny nebo aby aspoň učitelstvo bylo pojato mezi úředníky zemské, tudíž tužby, které posud ku platnosti přivedeny nebyly.“

Své uznání a vděk mu projevila řada hospodářských organizací. Byl čestným členem hospodářských jednot v Jičíně, v Klatovech, Bělé, Plzni, hospodářských besed v Křimicích, v Dolanech, Račicích, spolku českých zahradníků v Plzni atd.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

Nabídka vyšších odborných škol

1. Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola BENEŠOV
web.telecom.cz/vos_szes, www.iol.cz/vos_szes
2. Národohospodářská vyšší odborná škola, Vyšší zdravotnická škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště BOSKOVICE
www.bosnet.cz/nhskola
3. Vyšší odborná škola a Střední odborná škola BŘEZNICE
www.sbrez.cz
4. Vyšší odborná škola, Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště opravárenské BYSTRICE nad Pernštejnem
www.szesby.cz
5. Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola potravinářské technologie BZENEC
www.sps-bzenec.cz
6. Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola DOMAŽLICE
www.oa.domazlice.cz
7. Vyšší odborná škola rozvoje venkova a Střední zemědělská škola HOŘICE
www.szes-horice.cz
8. Vyšší odborná škola, Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště CHRUDIM
www.szes.chrudim.cz
9. Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola KOSTELEČ nad Orlicí
www.szeskostelec.cz
10. Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská KROMĚŘÍŽ
www.vospaspsm.cz
11. Vyšší odborná škola a Střední odborná škola technická LITOMYŠL
www.szes.lit.cz
12. Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola MĚLNÍK
www.zas-me.cz
13. Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola Bedřicha Schwarzenberga PÍSEK
www.lespi.cz
14. Vyšší odborná škola a Střední odborná škola ROUDNICE nad Labem
www.vosasos.cz
15. Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola TÁBOR
www.szes.tabor.cz
16. Střední lesnická škola a Vyšší odborná škola lesnická TRUTNOV
www.slstrutnov.cz
17. Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie VODŇANY
www.srs-vodnany.cz



ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzdáváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.



**AGROINŠTITÚT
NITRA**

Ve dnech 6. a 7. dubna 2004 se uskuteční už 5. ročník soutěže žáků zemědělských škol studijního oboru Agropodnikání v odborných teoretických znalostech a praktických dovednostech.

Pořadatelem letošní soutěže je Střední zemědělská škola v Rakovníku – škola, odkud pocházel vítěz loňského ročníku.

Každá škola vysílá jednoho soutěžícího žáka, který absolvuje písemné testy z odborné problematiky, v praktické části pak jízdu zručnosti traktorem, poznávání osiv kulturních rostlin, hnojiv, chorob, škůdců a plevelů, odhad živé hmotnosti, poznávání plemen a výpočet přírůstků hospodářských zvířat, ekonomické výpočty v Exelu.

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč,
roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mírko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Igor Drobný, SZáŠ Piešťany; PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., KP ČZU Praha; Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Ing. Ivan Jung, CSc., Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora;
Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice;
Ing. Jan Kot, ISS Cheb; Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ÚHV PEF MZLU Brno;
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice; doc. Ing. Milan Slávik, CSc., KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR